



## § 104

### Hakemus Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Kallahden matalikon luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2017-012537 T 11 01 04

#### Päätös

Kaupunginhallitus esitti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, että se perustaa Kallahden matalikon luonnonsuojelualueen sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman.

Hakemus luonnonsuojelualueen perustamiseksi

#### Suojelun perusteet

Kallahden matalikko on yksi Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 alueista. Kaupungin luonnonsuojeluohjelmaa toteutetaan perustamalla luonnonsuojelualueita.

Kallahden matalikko täyttää luonnonsuojelulain edellyttämät luonnonsuojelualueen perustamisen yleiset edellytykset. Alueella on harvinainen luonnonmuodostuma, vedenalainen harju. Kallahden matalikolla tavataan useita valtakunnallisesti uhanalaisia luontotyyppejä: näkinpartaisniittyjä, meriajokasyhteisöjä, rakkolevâyhteisöjä ja uposkasvivaltaisista pohjia. Osa matalikosta on tärkeää vesilintujen muutonaikaista ruokailualueita. Lisäksi merenpohjassa on mm. silakan ja valtakunnallisesti uhanalaisen merikutuisen karisiian kutualueita.

#### Suojelun tarkoitus

Luonnonsuojelualueen tarkoitus on suojella harjumuodostuman vedenalaisia osia sekä sen harvinaisia luontotyyppejä, linnustoa ja uhanalaisia eliölajeja. Kyseessä on yksi maamme harvoista vedenalaisista luonnonsuojelualueista ja Helsingissä ensimmäinen lajissaan.

Suojelun tarkoituksena on ohjata alueen käyttöä Suomenlahdella harvinaisen hiekkapohjaisen vedenalaisen ekosysteemin ja tärkeän lintujen muutonaikaisen ruokailu- ja levähdyspaikan suojelemiseksi. Suojelu parantaa vesilintujen pesimärauhaa luonnonsuojelualueen lähisaarilla.

Rauhoitusmääräysten avulla voidaan vähentää vesiliikenteestä, kalastuksesta ja surffaamisesta aiheutuvaa vedenalaisen kasvillisuuden kulumista ja linnuston häirintää. Kasvillisuuden kulumista aiheuttavat kahlaminen, veneiden ankkurointi ja potkuripyörteet.



## Alueen sijainti ja rajaus

Kallahden matalikko sijaitsee Itä-Helsingissä, Vuosaaren kaupunginosassa.

Suunniteltu luonnonsuojelualue kattaa 228 hehtaarin laajuisen merialueen Kallahdenniemeltä Villinginluodolle asti.

Luonnonsuojeluohjelman mukainen rajaus käsitti eteläosan Euroopan Unionin Natura 2000 -verkostoon kuuluvasta kohteesta nimeltä Kallahden harju-, niitty- ja vesialueet (FI0100063) (liite 2). Perustettavan luonnonsuojelualueen rajausta on laajennettu, koska alueen hahmottaminen sekä kartalla että maastossa on yksiselitteisempää, jos sen kulmapisteet määritellään saariin tai niiden lähivesiin. Luonnonsuojelualueeseen otetaan mukaan lisää Kallahdenniemen lähivesien tärkeää lintu-alueita sekä siian ja silakan kutualueita.

Perustettava luonnonsuojelualue käsittää Kallahdenniemen eteläosaa ja siitä jatkuvaa vedenalaista harjua ympäröivät vesialueet siten, että kiintopisteet ovat Kallahden rantaniityn luonnonsuojelualueen etelärannan länsirajalla, Ahvensaaren luoteiskulmassa, Villinginluodon pohjoiskärjessä, Pihlajaluodonkuvun koillirannalla, Prinssin koilliskärjessä ja Kallahden rantaniityn luonnonsuojelualueen itärannan pohjoisimmassa kohdassa. Kalliosaarenluodon itäpuolella rajaus seuraa Natura-alueen rajaa. Ranta-alueilla rajaus kulkee perustettujen ja asemakaavoissa osoitettujen luonnonsuojelualueiden rajoja ja rantaviivaa pitkin. Yksityisen kiinteistön ulottuessa vesialueen puolelle raja on määritelty kiinteistörajan mukaiseksi.

Kallahden matalikko koostuu lähes kokonaan vesialueesta. Luonnonsuojelualueen sisään jää muutamia luotoja, joista suurimmat ovat Prinssi ja Nuottakari. Kolme luonnonsuojelulailla suojeltua saarta jää Kallahden matalikon luonnonsuojelualueen ympäröimiksi: Prinsessa, Kalliosaarenluoto ja Pihlajaluodonkupu. Niiden rauhoitusmääräykset säilyvät ennallaan.

## Kiinteistötiedot ja omistus

Perustettava Kallahden matalikon luonnonsuojelualue sijaitsee viidellä kiinteistöllä: 91-412-2-448, 91-412-3-1, 091-435-1-63, 91-435-1-153 ja 91-435-1-251. Kiinteistöt omistaa Helsingin kaupunki. Kiinteistöille ei kohdistu rasitteita.

## Kaavatiedot

Pohjoisosa alueesta kuuluu Kallahden asemakaavaan numero 11970. Ehdotettavan luonnonsuojelualueerajauksen sisällä on kaavamerkintöjä

### Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginkanslia@hel.fi

### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

### Puhelin

+358 9 310 1641

### Faksi

+358 9 655 783

### Y-tunnus

0201256-6

### Tilinro

FI0680001200062637

### Alv.nro

FI02012566



SL-nat (Natura 2000 -verkostoon kuuluva luonnonsuojelualue), W-nat (Natura 2000 -verkostoon kuuluva vesialue ja VL/s (lähivirkistysalue, jolla on maisemallisia ja geologisia arvoja).

Eteläosa kuuluu Itäisen saariston asemakaavaehdotuksen alueisiin. Ehdotettavan luonnonsuojelualuerajauksen sisällä on kaavamerkintöjä SL (luonnonsuojelualue), SL-nat, W-nat, W (vesialue), luo (luonnonmonimuotoisuuden kannalta tärkeä alue), sl (kasvillisuuden ja/tai linnuston kannalta arvokas kohde), lv (laituri), sm (muinaisjäännös).

#### Luonnon monimuotoisuus

Helsingin kaupungin ympäristökeskus teetti vuonna 2015 vedenalaisen luonnon kartoituksen luonnonsuojeluohjelman rajauksen mukaisesti Natura-alueen eteläosassa. Vedenalaista luontoa kartoitettiin mm. kairakuutaamalla ja laitesukeltamalla. Koska vedenalaistutkimukset ovat suhteellisen työläitä ja kalliita, käytettiin lisäksi mallinnusta, jonka perusteella voitiin päätellä eri kasviyhdyksille suotuisia alueita.

#### Geologia

Kallahdenniemi kuuluu harjujaksoon, joka ulottuu Hyvinkäältä Helsinkiin asti. Se on syntynyt noin 13 000 vuotta sitten mannerjäätikön perääntyessä. Harju jatkuu vedenalaisena muodostumana parin kilometrin päähän niemen kärjestä eli Kuningattaresta etelään päin. Vesialue on pääosin matalaa, varsinkin Santisen ja Iso Leikosaaren välissä, jossa veden syvyys on enimmillään 1,0–1,5 m. Pitkän ja kapean Kutusärkin eteläpuolella vesi syvenee nopeasti kymmeneen metriin.

Kallahden matalikon pohja on suurimmaksi osaksi hiekkaa, jolla on harvakseltaan erikokoisia kiviä ja lohkareita. Sorapohjaa on selvästi vähemmän ja kalliopaljastumia hyvin vähän.

Maankohoaminen jatkuu Kallahden matalikolla edelleen. Esimerkiksi Kallahdenniemen suojellut rantaniityt ovat syntyneet maankohoamisen myötä, pääosin 1900-luvulla.

#### Luontotyypit ja kasvillisuus

Vallitseva EU:n luontodirektiivin luontotyyppi Kallahden matalikolla on vedenalaiset hiekkasärkät (luontodirektiivin luontotyyppi 1110). Harjusaaret (1610) on osittain sen kanssa päällekkäinen luontotyyppi. Pienialaisemmin tavataan riuttoja (1170).

Alueelta on löydetty seitsemän Itämeren vedenalaista luontotyyppiä, jotka on kuvattu Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarviossa: meriajokasyhteisöt, näkinpartaisniityt, uposkasvivaltaiset pohjat, rakkoleväyhteisöt, punaleväyhteisöt, hydrolitoraalin rihmaleväyhteisöt ja subli-



toraalin rihmaleväyhteisöt. Näistä Suomessa erittäin uhanalaisia (EN) luontotyyppettä ovat meriajokasyhteisöt, näkinpartaisniityt ja punaleväyhteisöt. Meriajokasyhteisöjen ja näkinpartaisniittyjen suojeleminen on erityisen tärkeää, koska ne kuuluvat Suomen vastuuluontotyyppisiin.

Meriajokas (*Zostera marina*) on valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) kasvilaji, joka kasvaa matalilla, melko avoimilla hiekka- ja hiesu-pohjilla, parhaiten noin 3–4 metrin syvyydessä. Se on riippuvainen veden hyvästä vaihtuvuudesta, ja voi suotuisissa oloissa muodostaa laajoja vedenalaisia niittyjä, joilla on tärkeä merkitys kalojen ja monien selkärangattomien eläinlajien suoja- ja ruokailupaikkoina. Kallahden matalikolla on yksi harvoista tunnetuista meriajokkaan esiintymistä eteläran-nikolla, ja se on lajin ainoa tunnettu kasvialue Helsingissä. Sitä havaittiin vuonna 2015 Alleco Oy:n kartoituksessa Ison Leikosaaren ja Santisen tutkimuslinjoilla. Lisäksi lajille suotuisia alueita on erityisesti Haapa-saaren ja Prinsessan välissä.

Näkinpartaiset ovat leviä, jotka tarvitsevat suojaisempaa elinympäristöä kuin meriajokas. Näkinpartaisniityt ovat erittäin herkkiä mekaaniselle kulutukselle kuten tallaamiselle ja moottoriveneiden aiheuttamille potkuripyörteille. Näkinpartaisniittyjä todettiin vuoden 2015 kartoituksessa Kallahdenniemen läheisyydestä. Näkinpartaisille suotuisia alueita ovat erityisesti suojaisat rantavedet Kallahden rantaniityn luonnonsuojelua-lueen molemmin puolin.

#### Pohjaeläimet

Kallahden matalikon puhtaat hiekkapohjat ja runsas vesikasvillisuus tarjoavat hyvän elinympäristön monille selkärangattomille eläimille. Vuoden 2015 selvityksessä biomassaltaan vallitsevia pohjaeläimiä tutkimuspaikoilla olivat varsinkin lieju- tai hietasimpukka, paikoin monisukasmatoihin kuuluva merisukasjalkainen ja yhdellä paikalla äyriäisiin kuuluva merikatka. Monipuolisin pohjaeläinlajisto löytyi Iso Leikosaaren eteläpuolisesta meriajokasyhteisöstä.

#### Kalat

Kallahden matalikolla tavataan merkittäviä silakan ja siian kutupohjia. Silakka kutee kevään ja alkukesän aikana vesikasvillisuuspuolelle, Suomessa vaarantunut (VU) merikutuinen karisiika puolestaan loppusyksyllä puhtaille sorapohjille. Myös kuha ja hauki lisääntyvät Kallahden alueella.

#### Linnut

Tringa ry:n vuonna 2018 julkaisemassa raportissa Uudenmaan tärkeistä muutonaikaisista lintujen kerääntymäalueista Kallahden matalikko



mainitaan lähes maakunnallisesti arvokkaana alueena. Linnuston osalta arvokkain osa-alue perustettavalla luonnonsuojelualueella on rantaniityn edustan matalikko, jonne kerääntyy merkittäviä määriä lintuja muuttomatallaan keväisin ja syksyisin. Eniten lintuja alueella on maaliskuussa ja elokuussa.

Kallahden matalikko lähialueineen on syysmuuton aikana valtakunnallisesti silmälläpidettävälle silkkiuikulle ja kyhmyjoutsenelle erityisen tärkeä levähdys- ja ruokailualue. Matalikolla tavataan muuttoaikana sekä keväisin että syksyisin runsaasti myös tukkasotkia (EN) sekä sulan veden aikana talvella ja varhain keväällä isokoskeloita (VU). Talviaikaiset allin (NT) kerääntymät ovat olleet kohteella viime vuosina hyvin runsaita, jopa tuhansista yksilöistä koostuvia.

Myös monipuolinen saariston pesimälinnusto käyttää matalikkoa ruokailuun ja poikastensa kasvattamiseen. Alueella säännöllisesti pesivinä todetuista lajeista valtakunnallisesti uhanalaisia ovat tukkasotka, tukkoskelo (EN) ja haahka (VU).

Natura 2000 -alueen Natura-tietolomakkeella mainitaan matalikolla pesivinä tai muuton aikana ruokailevina ja levähtävinä lintulajeina kalatiira, lapintiira, räyskä, laulujoutsen, pikkujoutsen, uivelo, kapustarinta, keräkurmitsa ja suokukko.

## Alueen käyttö

### Virkistyskäyttö

Kallahdenniemi ympäröivine vesialueineen on tärkeää virkistysaluetta, jonka merkitys kasvaa Helsingin asukasmäärän kasvaessa. On entistä tärkeämpää ohjata toimintoja luonnoltaan vähemmän arvokkaille ja paremmin kulutusta kestäville alueille sekä rajoittaa harrastustoimintaa linnuston kannalta herkimpinä ajankohtina.

Alueen poikki kulkee kaksi itä-länsisuuntaista veneväylää, jotka on merkitty liitteisiin 2 ja 3. Ympäristölautakunnan vuonna 1992 tekemän päätöksen mukaisesti Kallahdenniemen länsipuolella sekä Kuningattaren länsi- ja lounaispuolella veneiden suurin sallittu nopeus on 10 km/h ja aallokon muodostus on kielletty. Moottoriveneiden lisäksi alueella ajetaan myös vesiskoottereilla. Vesiskootterilla ajaminen yleisten veneväylien ulkopuolella on kielletty Uudenmaan ympäristökeskuksen 2001 tekemällä päätöksellä Kallahden matalikolla lukuun ottamatta Iso Leikosaaren itäpuolisia alueita ja Kutusärkän ja Iso Leikosaaren välistä harjujaksoa.

Surffaaminen purjeilla ja leijoilla onnistuu hyvin matalikolla erityisesti länsi-lounaispuolella niemeä, joka on tuulioloiltaan yksi Etelä-Suomen



parhaita paikkoja alan harrastajille. Melominen matalassa vedessä on alueella suosittua.

Kallahdenniemeä ympäröivät merialueet ovat yksi suosituimmista vapaa-ajankalastuksen alueista Helsingissä. Merkittävimmät saalislajit ovat: kuha, ahven, siika ja lahna. Suosituimpia pyyntimuotoja ovat verkkokalastus ja pyynti vapakalastusvälinein. Alueelta saadaan saaliiksi myös silakkaa, haukea, särkeä, madetta, kampelaa sekä lohta ja taimenta.

Perustettavan luonnonsuojelualueen vieressä, Kallahdenniemen länsirannalla on yksi Helsingin suosituimmista uimarannoista. Rannalla on kävijöitä vuosittain jopa 30 000. Uimarannan edustalla myös kahlataan; matalan veden aikaan kahlamalla pääsee läheisiin pikkusaariin asti.

Lintuharrastajat käyvät erityisesti muuttoaikoina tarkkailemassa matalikolla levähtäviä ja ruokailevia muuttolintuja.

#### Elinkeinot

Ammattikalastusta Kallahden matalikolla ja sen läheisyydessä on harjoittanut viime vuosina kaksi kalastajaa. Pyynti on tapahtunut pääasiassa harvoilla verkoilla ja silakkaverkoilla. Pyyntiä on harjoitettu myös rysillä. Eniten alueen ammattikalastajat ovat saaneet saaliiksi lahnaa, siikaa, silakkaa ja kuhaa.

Aurinkolahdella sijaitsee vesiskooterien vuokraamo, jonka vesiskootereilla ajettaneen myös Kallahden matalikolla.

Kallahdenniemen länsipuolella toimii melontakeskus, josta vuokrattuja kanootteja, soutuveneitä ja SUP-lautoja käytetään Kallahden matalikolla.

## Rauhoitusmääräykset

### 1. Yleiset rajoitukset

Luonnonsuojelualueella on kielletty:

- maa-ainesten, kivien tai kaivoskivennäisten ottaminen, maa- ja kallioperän sekä merenpohjan vahingoittaminen ja muuttaminen
- ruoppaaminen, maa- ja ruoppausmassojen läjittäminen
- kasvien ja kasvinosien ottaminen ja vahingoittaminen
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen tai niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen



Määräyksistä saa Uudenmaan ELY-keskuksen luvalla poiketa, jos se on luonnonsuojelualan hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta perusteltua.

## 2. Liikkumis rajoitukset

Edellä olevien määräysten lisäksi on kielletty:

- vesiskootterilla ajo yleisten veneväylien ulkopuolella koko suojelualueella
- moottoriveneily ympäri vuoden Kallahden rantaniityn etelä- ja lounaispuolisella matalikolla. Kieltoalueen rajan muodostavat Rati, Ahvensaari, Haapasaari, Prinsessa ja Kuningatar. Kieltoalueen kartta on liitteessä 4.
- muu liikkuminen ja oleskelu Kallahden rantaniityn etelä- ja lounaispuolisella matalikolla 15.3.–30.4. ja 15.8.–30.9. Kieltoalueen rajan muodostavat Rati, Ahvensaari, Haapasaari, Prinsessa ja Kuningatar. Kieltoalueen kartta on liitteessä 4.
- veneiden ja kalastusvälineiden ankkurointi ympäri vuoden Kallahden rantaniityn etelä–lounaispuolella sekä koillispuolella, Santisen pohjois- ja lounaisrannalla sekä Iso Leikosaaren etelärannalla. Kieltoalueiden kartta on liitteessä 4.

## 3. Sallitut toimenpiteet

Poikkeuksina edellä mainituista kielloista on sallittu:

- kalastuslupien mukainen kalastus edellä mainitut liikkumis- ja ankkurointirajoitukset huomioiden
- ennestään käytössä olevien yleisten veneväylien kunnostusrupaukset ja vesiliikenteen turvallisuuden parantamiseksi tarvittava väylien kehittäminen
- olemassa olevien laitureiden ylläpito
- olemassa olevien uimapaikkojen ylläpito
- vähäinen ruovikon niitto ilman konevoimaa
- laitureiden ja muiden veteen tehtävien rakenteiden rakentaminen kaavan mukaiselle rakennuspaikalle kaavamääräysten mukaisesti
- veneellä kulku Haapasaaren laiturille Kallahdenniemen etelä- ja lounaispuolisen matalikon kautta ympärivuotisesti
- veneiden ankkurointi ankkurointikieltoalueilla veneen kiinnittämiseksi laituriin
- melominen Kallahden rantaniityn eteläpuoleisella matalikolla Ahvensaarten ja Haapasaaren välisellä osuudella ympärivuotisesti. Sallitun kulkureitin sijainti on esitetty liitteessä 4.

## Korvausmenettely



04.02.2019

Asia/13

Helsingin kaupunki ei vaadi valtiolta luonnonsuojelulain mukaista korvausta rauhoituksen mahdollisesti aiheuttamasta taloudellisesta haitasta.

**Esittelijä**

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

**Lisätiedot**

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Kallahden\_matalikko\_rauhoitusesitys\_Liite1\_hoito- ja\_käyttösuunnitelma
- 2 Kallahden\_matalikko\_rauhoitusesitys\_Liite2\_Is-aluerajaus
- 3 Kallahden\_matalikko\_rauhoitusesitys\_Liite3\_lainhuutotodistukset
- 4 Kallahden\_matalikko\_rauhoitusesitys\_Liite4\_rajoiutusalueet

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Otteet**

**Ote**

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

**Otteen liitteet**

Esitysteksti

**Päätösehdotus**

Päätös on ehdotuksen mukainen.

**Esittelijän perustelut**

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

**Valmistelu**

Kallahdenniemen ympäristön vesikasvillisuutta on tutkittu kaupungin toimeksiannosta jo vuonna 2002. Luonnonsuojeluohjelman pohjalta alueen rauhoittamista on valmisteltu vuodesta 2015 alkaen, jolloin ympäristökeskus teetti Kallahden matalikon vedenalaisen luonnon kartoitukset. Hallintokuntien välisessä työryhmässä asiaa käsiteltiin vuosina 2015–2016. Sen jälkeen valmistelu on jatkunut ympäristökeskuksen ympäristönsuojeluosastolla ja kaupungin organisaatiouudistuksen jälkeen kaupunkiympäristön toimialan ympäristönsuojeluyksikössä.





Yleisöllä on ollut mahdollisuus kommentoida tulevaa luonnonsuojelua-  
luetta eri yhteyksissä. Syksyllä 2014 järjestettiin kaksi kaikille avointa  
yleisötilaisuutta, joissa esiteltiin valmisteilla olevaa Helsingin luonnons-  
suojeluohjelmaa. Yleiskaavaehdotuksen nähtävillä olon yhteydessä oli  
mahdollisuus ilmaista mielipiteensä myös kaupunkiluontoteemakart-  
taan merkityistä luonnonsuojeluohjelman alueista. Helsingin ympäristö-  
keskuksessa järjestettiin 9.3.2016 kaikille avoin yleisötilaisuus, joka  
keskittyi Kallahden matalikon luontoarvoihin ja suojelukysymyksiin.

Kallahden matalikon luonnonsuojelualueelle on tehty konsulttityönä (Al-  
leco Oy, Ympäristösuunnittelu Enviro Oy) hoito- ja käyttösuunnitelma,  
joka on liitetty rauhoitusesitykseen. Suunnitelmassa esitetään tarpeelli-  
set toimenpiteet alueen luontoarvojen säilyttämiseksi ja virkistyskäytön  
ohjaamiseksi.

## Lausunnot

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristönsuojeluyksikkö pyysi rauhoi-  
tusesitysluonnoksesta syksyllä 2018 lausuntoa tärkeimpiä käyttäjäryh-  
miä edustavilta yhdistyksiltä, alueella toimivilta yrittäjiltä, luonnonsuoje-  
luyhdistykseltä, lintutieteelliseltä yhdistykseltä ja liikenneviranomaiselta:

- Etelä-Suomen Vapaa-ajankalastajapiiri ry
- Suomen Kalastusopaskilta ry
- Uudenmaan kalatalousyhteisöjen liitto
- Nylands fiskarförbund rf
- Suomen purjehdus ja veneily ry
- Vuosaaren Venekerho ry
- Vuosaaren Purjehtijat VP ry
- Itä-Helsingin Pursiseura ry
- Marjaniemen Melojat ry
- Natura Viva Oy
- Kallvik Surf ry
- Helsingin Vesijetti
- yksityinen elinkeinonharjoittaja
- Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helka
- Vuosaari-Seura ry
- Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry
- Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry
- Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry
- Helsingin Satama Oy
- Liikennevirasto



Lisäksi lausuntoa pyydettiin luonnonsuojelualueeseen rajautuvien kiinteistöjen omistajilta, jotka ovat yksityishenkilöitä ja Helsingin seurakuntayhtymä.

Määräaikaan 22.10.2018 mennessä saatiin 18 lausuntoa. Niistä kahdeksan oli yksityishenkilöiden lähettämiä. Kaikki lausunnon antaneet yksityishenkilöt olivat Santisen saaren kesäasukkaita. Muista tahoista lausunnon lähettivät: Etelä-Suomen Vapaa-ajankalastajapiiri ry (yhdessä Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön kanssa), Suomen Kalastusopaskilta ry, Marjaniemen melojat ry, Natura Viva Oy, Kallvik Surf ry, Vuosaari-Seura ry (yhdessä Vuosaari-Säätiön ja Vuosaari-toimikunnan kanssa), Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry, Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry, Helsingin Satama Oy ja Liikennevirasto.

Kaikkien lausunnon antaneiden kanta luonnonsuojelualueen perustamiseen sinällään oli myönteinen tai neutraali. Ehdotettavan luonnonsuojelualueen rajanaapurit ja vapaa-ajankalastajien edustajat esittivät kritiikkiä ankkurointikieltoalueista. Surffaajien ja melojien yhdistykset sekä Natura Viva Oy kritisoivat liikkumista koskevia rajoituksia. Luonnonsuojeluyhdistys ja Tringa ry toivoivat alueen käyttöön laajempia rajoituksia kuin rauhoitusmääräyksissä oli esitetty. Myös osa Santisen saaren asukkaista ehdotti moottoriveneilyn nopeusrajoitusta ehdotettua laajemmalle alueelle. Myönteisimmin suunnitellun luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiin suhtautui Vuosaari-Seura, joka lähetti yhteisen lausunnon Vuosaari-Säätiön ja Vuosaari-toimikunnan kanssa. Jäljempänä on esitetty yksityiskohtaisemmin lausuntojen sisältö ja vastineet aiheen mukaisessa järjestyksessä. Kallahden asemakaava on lainvoimainen ja Itäisen saariston asemakaava ehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymä. Luonnonsuojelualueen rajaaminen kaavoista poikkeavalla tavalla saattaisi tarpeen kaavamutokselle.

Lausunnot ja vastineet niihin ilmenevät ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirjasta esittelijä perusteluista.

#### Yhteenveto rauhoitusmääräyksiin tehdyistä muutoksista

Marjaniemen Melojien ehdotuksesta rauhoitusmääräyksiin tehtiin poikkeus, jonka mukaan melonta on sallittu Ahvensaarten ja Haapasaaren välillä ympäri vuoden. Lisäksi liikkumiskieltoalueen etelärajaa siirrettiin pohjoiseen, mikä laajentaa ympäri vuoden liikkumiselle sallittua aluetta.

Santisen asukkaiden huomautukset veneen ankkuroinnin välttämättömyydestä laituriin kiinnittymisen yhteydessä huomioitiin lisäämällä rauhoitusmääräyksiin tämän mahdollistava poikkeus ankkurointikiellosta ja todettiin ankkurointikielto Ison Leikosaaren länsipuolella epä johdonmukaiseksi, ja kielto poistettiin tältä osa-alueelta.



Suomen Kalastusopastuskillan lausunnon johdosta muutettiin Kallahdenniemen eteläpuolisen liikkumisrajoitusalueen rajausta lännessä niin, että kulku uimarannalta olemassa olevaa reittiä pitkin Ahvensaarelle ja kalastus saarelta käsin on mahdollista ympäri vuoden.

Liikenneviraston lausunnon perusteella rauhoitusmääräyksiin lisättiin sallittuna toimenpiteenä veneväylien kehittäminen vesiliikenteen turvallisuuden parantamiseksi.

#### Muut muutokset

Liikkumisrajoitusalue rajattiin osalla Kuningattaren etelärantaa irti rantaviivasta, mikä mahdollistaa uimaan pääsyn kahdelta niemen rantasauvalta ympäri vuoden.

#### Lopuksi

Esitys on kaupunkiympäristön lautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esityksen mukainen.

#### Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

#### Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Kallahden\_matalikko\_rauhoitusesitys\_Liite1\_hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Kallahden\_matalikko\_rauhoitusesitys\_Liite2\_Is-alueajaus
- 3 Kallahden\_matalikko\_rauhoitusesitys\_Liite3\_lainhuutotodistukset
- 4 Kallahden\_matalikko\_rauhoitusesitys\_Liite4\_rajitusalueet

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Otteet

##### Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

##### Otteen liitteet

Esitysteksti

#### Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto



04.02.2019

Asia/13

---

## Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 14.12.2018 § 233

HEL 2017-012537 T 11 01 04

### Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan ELY-keskukselle Kallahden matalikon luonnonsuojelualueen perustamista sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista.

### Esittelijä

yksikön päällikkö  
Päivi Kippo-Edlund

### Lisätiedot

Jere Salminen, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549  
jere.salminen(a)hel.fi

---

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginkanslia@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alv.nro**

FI02012566